

Vryzakis Theodoros

Theodoros Vryzakis (řecky Θεόδωρος Βρυζάκης, Théby 19. října 1814 – Mnichov 6. prosince 1878) byl významný řecký malíř 19. století. Jako vůbec první novodobý řecký umělec studoval v západní Evropě, konkrétně v Mnichově, a je obecně považován za prvního malíře moderního Řecka.

Jako malý chlapec Theodor Vryzakis zažil těžké období revoluce a válek za nezávislost (po roce 1821 až do založení moderního řeckého státu v roce 1829). Mj. byl jeho otec Petr Vryzakis hned v květnu 1821 oběšen Turky. Jeho talent se projevil již v mladém věku, kdy kreslil vše, co kolem sebe viděl: vzhledem k historické situaci se jednalo především o kresby boje řeckého národa. Talentovaného chlapce si brzy povšimli jeho učitelé a díky pomoci německých diplomatů v nově vzniklé Řecké republice byl ve svých 18 letech v roce 1832 vyslán na uměleckou Akademii do Mnichova. Zde také tvořil a žil až do své smrti v roce 1878.

V roce 1844 byl na mnichovskou Akademii přijat jako pedagog, ve stejném roce a znovu v roce 1855 byl také vybrán za představitele řecké komunity v Bavorsku. Během let 1845 až 1855 Vryzakis procestoval takřka celou Evropu, zejména Itálii, Španělsko a Francii, ale navštívil i další země. V letech 1848 až 1850 žil v Řecku.

V roce 1855 se podílel na mezinárodní výstavě v Paříži. V období let 1861–1863 namaloval v anglickém Manchesteru obraz „Zvěstování řecké církve“. V roce 1867 se zúčastnil mezinárodní výstavy v Lipsku.

Zemřel v Mnichově 6. prosince 1878 a poté byl pohřben na prvním městském hřbitově. Všechna díla, která měl ve svém majetku, odkázal univerzitě v Aténách. Veškeré další prostředky podle své závěti věnoval na opravu střechy pravoslavného chrámu Krista Vykupitele (Salvatorkirche) v Mnichově.

Vryzakis je považován za prvního velkého umělce samostatného Řecka. Své dílo věnoval především řeckému lidu a jeho válce za nezávislost, která v jeho díle získává romantické a nostalgické zabarvení. Jeho dílo charakterizují až divadelně oděné postavy odrážející jeho zájem o lidové kroje a ornamenty. Kritici mu často vyčítali slabý charakter postav, které se od sebe svými výrazy odlišují jen málo – to však lze chápat jako jistý umělecký záměr. Umělcova plátna jsou vypracována s neuvěřitelnou pečlivostí a citem pro detail – jak je to konečně vlastní evropskému akademickému romantismu, a to jej činí v řeckém umění zcela výjimečnou osobností.

Vryzakisovy práce nalezneme především v Národní galerii a v muzeu Benaki v Athénách.

Literatura:

Dostálová R. (a kol.), *Dějiny Řecka*, Praha 2004, s. 358–359.

Díla autora

- Útěcha
- Vděčná Helada
- Uvítání lorda Byrona v Missolonghi
- Řečtí povstalci
- Portrét Anagnostopoula
- Karaiskakisův tábor v Kastele
- Exodus z Missolonghi
- Dva válečníci

- Biskup Germanos žehná praporu revoluce